

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 8Co/81/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4116201637
Dátum vydania rozhodnutia: 08. 06. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Adriana Kálmánová, PhD.
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2017:4116201637.4

Uznesenie

Krajský súd v Nitre, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Adriany Kálmánovej, PhD. a členov senátu JUDr. Vladimíra Novotného a JUDr. Dany Kálnayovej, v právnej žalobkyne: H. Z., nar. XX. XX. XXXX, bytom Y. Z., D. XXX, zastúpená JUDr. Zuzanou Porubskou, advokátkou so sídlom v Nitre, Farská 25, proti žalovanému: KOMUNÁLNA poisťovňa, a.s., Vienna Insurance Group, so sídlom Bratislava, Štefánikova 17, IČO: 31 595 545, o zaplatenie sumy 13.514,-Eur s príslušenstvom, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Nitra zo dňa 02. júna 2016 č. k. 25C/30/2016-130 takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej vyhovujúcej časti a výroku o trovách strán sporu zrušuje a vec vracia súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie zaviazal žalovaného zaplatiť žalobkyni sumu 13.514 eur s 5,05 % úrokom z omeškania ročne od 06. 03. 2015 do zaplatenia do 15 dní od právoplatnosti rozhodnutia a náhradu trov konania 1.248,90 eura k rukám právnej zástupkyne. Vo zvyšku žalobu zamietol. Rozhodnutie právne odôvodnil ust. § 3 ods. 1, § 420 ods. 1, § 424, § 442 ods. 1, § 443, § 444, § 445, § 446, § 449, § 450 OZ, § 2 ods. 3 písm. d/, § 4 ods. 1, 2, § 5 ods. 1, 2, 4, 5, § 6 ods. 3, § 7 ods. 1, 2, § 8 ods. 1, 4 zák. č. 437/2004 Z. z. o náhrade za bolesť a sťaženie SSU, § 15 ods. 1 zák. č. 381/2001 Z. z. o povinnom zmluvnom poistení, § 7 ods. 1, 4, § 27 ods. 2 zák. č. 578/2004 Z.z. o poskytovateľoch zdravotnej starostlivosti, zdravotníckych pracovníkov, stavovských organizáciách v zdravotníctve a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Konštatoval, že žalobkyňa sa domáhala zaplatenia sumy 13.514 eur dôvodiac tým, že dňa 10. 07. 2012 bola účastníčkou dopravnej nehody zavinenej Y. H., ktorý bol za skutok trestným rozkazom Okresného súdu Nitra č.k. 6T/150/2012-130 zo dňa 20. 12. 2012 uznaný vinným. Pasívna legitímácia žalovaného vyplýva zo zmluvného poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú motorovým vozidlom. Žalobkyňa dňa 25. 02. 2015 zaslala žalovanému lekársky posudok z 28. 11. 2014, v ktorom bolo jej SSÚ ohodnotené počtom 820 bodov, z toho 120 bodov za keloidné jazvy v rozsahu 30-50 cm², ktoré neboli hodnotené v posudku z 21. 11. 2012 a 700 bodov za vážne duševné poruchy. Posudok vypracoval chirurg a posúdil primár príslušného oddelenia. K námietke žalovaného, že už vyplatil žalobkyni SSU za keloidné jazvy v rozsahu 5-30 cm, položka 433a súd uviedol, že ide o iný posudok, v ktorom boli hodnotené keloidné jazvy v rozsahu 30-50 cm, položka 433b. Žalovaný preplatenie žalobou uplatneného nároku nepreukázal, pričom nárok vznikol podľa posudku v roku 2014, kedy bola hodnota bodu 16,48 eura. Ďalej uviedol, že lekár v rámci posudku ohodnotil aj položku z kategórie psychiatria a MUDr. Mokry bol lekár, ktorý naposledy liečil poškodenú - žalobkyňu. Súd vyslovil, že zákon jednoznačne neurčuje, že lekár ošetrujúci poškodenú ohodnotí SSU aj v odbore, v ktorom nepracuje. Posudok vypracováva lekár na základe zdravotnej dokumentácie a dopytom na Ministerstve zdravotníctva zistil, že postup ošetrujúceho lekára spočívajúci v hodnotení SSU aj v inom odbore, než v ktorom pracuje, nie je v rozpore so zákonom. Nakoľko psychiatrickú správu z 02. 09. 2014 vypracoval klinický psychológ, zamestnanec zdravotníckeho zariadenia podľa zák. č. 578/2004 Z. z., súd uzavrel, že posudok bol vypracovaný v súlade so zákonom č. 437/2004 Z. z. a keďže žalobca nespochybnil výšku bodov SSU, priznal žalobkyni náhradu SSU 13.514,- eur s príslušenstvom podľa bodového

ohodnotenia. Nárok v časti príslušenstva žalobkyňou požadovaného do 06. 03. 2015 súd zamietol z dôvodu, že žalovaný sa do omeškania dostal od 06. 03. 2015, pretože v zmysle výzvy mal dlh uhradiť do 05. 03. 2015. O trovách konania súd rozhodol podľa § 142 ods. 3 OSP, úspešnej žalobkyni priznal právo na náhradu trov konania za 4 úkony právnej pomoci po 303,74 eura (prevzatie, podanie na súd, písomné vyjadrenie 25. 04. 2016, účasť na pojednávaní 02. 06. 2016), 2 x režijný paušál na náhradu režijných nákladov 8,39 eura, 2 x 8,85 eura v zmysle vyhlášky o odmenách a náhradách advokátov za poskytnutie právnej pomoci č. 655/2004 Z. z.

2. Rozsudok napadol v zákonnej lehote odvolaním žalovaný domáhajúc sa jeho zrušenia a vrátenia súdu prvej inštancie na ďalšie konanie. Záver súdu, že ide o iný posudok, na základe ktorého si žalobkyňa uplatnila nárok v tomto konaní, považoval za nepresvedčivý, pretože súd neuviedol, na základe akých skutočností, listinných alebo iných dôkazov uzavrel, že ide o nový posudok a bolo v ňom ohodnotené nové poškodenie zdravia žalobkyne. Poukázal na to, že položky 433a a 433b sú v prílohe č. 1 zák. č. 437/2004 Z. z. charakterizované ako keloidné jazvy po poraneniach, popáleniach alebo operačných zákrokoch podľa lokalizácie 5-30 cm² povrchu tela a 31-50 cm² povrchu tela. Podľa týchto položiek sa odškodňujú keloidné jazvy a rozdiel v stanovení položky je daný rozsahom poškodenej plochy povrchu tela. Ak bolo poškodenie žalobkyne hodnotené položkou 433a lekársym posudkom z 21. 11. 2012, žalobkyňa nepreukázala, z akého dôvodu boli opakovane, po cca 2 rokoch, hodnotené iné - nové keloidné jazvy. Dôkazné bremeno preukázania vzniku nových jaziev spočíva na žalobkyni. V zdravotnej dokumentácii predloženej žalobkyňou je dokumentácia podpísaná a vyhotovená MUDr. Mokrym v roku 2012, preto musela byť podkladom pre hodnotenie rozsahu keloidných jaziev a stanovenie príslušnej položky v lekárskom posudku z 21. 11. 2012, ktorý vypracovala MUDr. Kompasová a MUDr. Bakoš; nie je zrejmé, z akého dôvodu boli opätovne hodnotené ako nové poškodenie položkou 433 keloidné jazvy lekársym posudkom vypracovaným MUDr. Hanzelom 28. 11. 2014. S uvedenou skutočnosťou sa súd nezaoberal a uspokojil sa s jednostranným, ničím nepodloženým tvrdením žalobkyne, že ide o nové poškodenie zdravia. Za nesprávne považoval zistenie súdu ohľadne liečenia žalobkyne MUDr. Mokrym v tom, že bol jej posledným ošetrojúcim lekárom, pretože podľa jej zdravotnej dokumentácie od roku 2014 bola liečená u MUDr. Bakoša, ktorý vypracoval posudok 21. 11. 2012. V tejto súvislosti poukázal na ust. § 2 ods. 3 písm. d/ zák. č. 437/2004 Z. z., podľa ktorého posudzujúci lekár je lekár, ktorý naposledy liečil poškodenú v súvislosti s poškodením na zdraví a § 7 ods. 1, podľa ktorého lekársky posudok spracováva posudzujúci lekár a vydáva zdravotnícke zariadenie, ktorého posudzujúci lekár vypracoval lekársky posudok. Ak je posudzujúcim lekárom lekár zariadenia ústavnej zdravotnej starostlivosti, lekársky posudok posudzuje primár príslušného oddelenia alebo prednosta príslušnej kliniky zdravotníckeho zariadenia alebo jeho zástupca, ak rozsah následkov presahuje 200 bodov. Pokiaľ súd konštatoval, že posledným ošetrojúcim lekárom bol MUDr. Mokry, nie je zrejmé, z akého dôvodu lekársky posudok vyhotovil dňa 28. 11. 2014 MUDr. Hanzel, primár chirurgického oddelenia Mestskej nemocnice v Zlatých Moravciach. Ďalej namietal, že spracovanie lekárskeho posudku z 28. 11. 2014 je v rozpore s § 2 ods. 3 písm. d/ v spojení s § 7 ods. 1 citovaného zákona. PhDr. Ľubica Bradáčová je klinický psychológ, teda je zdravotníckym pracovníkom, ale nie je lekárom, čo predpokladá znenie zák. č. 437/2004 Z. z. Nestotožnil sa s názorom súdu, že zákon jednoznačne neurčuje, že lekár ošetrojúci poškodenú ohodnotí SSU aj v odbore v ktorom nepracuje, pretože zákon výslovne vymedzuje, že posúdenie vykoná lekár, u ktorého sa naposledy liečil, to znamená, že je to súčasne lekár príslušného odboru a nie lekár s inou špecializáciou, bez príslušnej odbornej spôsobilosti. Posúdenie v zmysle § 2 ods. 3 písm. d/ v spojení s § 7 ods. 1 zák. č. 437/2004 Z. z. vykoná lekár a nemôže ho vykonať zdravotnícky pracovník, a preto jeho záver nemôže byť podkladom na vypracovanie lekárskeho posudku. Psychológia nie je činnosťou vykonávanou v kategórii lekár a nenachádza sa ani v odvetviach v zozname znalcov vedenom Ministerstvom spravodlivosti SR. Psychológ, resp. klinický psychológ je v kategórii asistent alebo iný zdravotnícky pracovník v prílohe č. 23 nariadenia vlády SR č. 157/2002 Z. z. Vzhľadom na uvedené záver súdu, že posudok bol vypracovaný v súlade so zákonom nie je správny; navyše súd nezdôvodnil, prečo napriek platnej právnej úprave a jeho vyjadreniu, že príslušný na posúdenie položky 255 je iba psychiater, považuje klinického psychológa ako zdravotníckeho pracovníka za príslušnú osobu, oprávnenú vykonať hodnotenie poškodenia zdravia, ktoré prislúcha iba lekárovi, rovnako ako vyhotovenie zdravotnej dokumentácie. Ďalej namietal, že v zmysle § 2 ods. 2 zák. č. 437/2004 Z. z. sa výška náhrady za bolesť a SSU určuje sumou 2 % priemernej mesačnej mzdy zamestnanca za kalendárny rok predchádzajúci roku, v ktorom vznikol nárok na náhradu podľa ods. 1. Aké zmeny v zdravotnom stave nastali je možné zistiť, ak je možné považovať zdravotný stav za ustálený, teda v dobe, kedy je možné vykonať jeho posúdenie. SSU vzniká teda až v tejto dobe, prípadne ak bol posudok vydaný skôr, ako je uvedené, treba vychádzať z predpokladu, že zdravotný stav

poškodeného považoval lekár v konkrétnom prípade na účely SSU už za ustálený. Lekársky posudok na SSU bol vypracovaný 21. 11. 2012, preto žalobkyni vznikol nárok na náhradu škody na zdraví v roku 2012, teda je potrebné konštatovať, že jej zdravotný stav bol v tom čase ustálený a vtedy bola hodnota bodu 15,72 eura. V zmysle § 4 ods. 4 zák. č. 437/2004 Z. z. ak sa poškodenému už poskytla náhrada za SSU a vzniklo také zhoršenie následkov, ktorých vývoj sa pri pôvodnom hodnotení nepredpokladal, poškodený má nárok vo výške ustanovenej v § 10 ods. 7, teda je potrebné odpočítať bodové hodnotenie určené v pôvodne vydanom lekárskom posudku v súlade s § 4 ods. 7. Lekársky posudok z 28. 11. 2014 je vyhotovený v rozpore s § 4 ods. 1, 4 zák. č. 437/2004 Z. z., keď v konaní nebolo preukázané, že ide o iné poškodenie, resp. vzniklo také zhoršenie následkov v zdraví navrhovateľky, ktorý vývoj sa v čase vypracovania lekárskeho posudku z 21. 11. 2012 nepredpokladal. Súd neuviedol dôvody, na základe ktorých dospel k záveru, že nárok žalobkyne v zmysle lekárskeho posudku z 28. 11. 2014 je v súlade s platnou právnou úpravou, a preto je rozsudok nepreskúmateľný.

3. Žalobkyňa v písomnom vyjadrení k odvolaniu navrhla rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdiť a priznať jej náhradu trov odvolacieho konania. Podľa jej názoru súd správne vyhodnotil ošetrojúceho lekára a posúdil oprávnenosť vydania lekárskeho posudku MUDr. Hanzelom. Jazvy boli ohodnotené správne, nedošlo k duplicitnému ohodnoteniu poškodenia zdravia, pretože na jej tele sa nachádza viac jaziev, najväčšie na tvári. V dôsledku opätovných operácií sa jej vytvorili nové jazvy na stehnách, z ktorých bol vykonaný odber kože za účelom transplantácie na tvár, čo vysvetlila súdu na pojednávaní 02. 06. 2016, na ktorom sa žalovaný nezúčastnil. Poukázala na to, že nenamietala nepriznanie plnenia v zmysle posudku z 21. 11. 2012 v hodnote 100 bodov. Táto položka nesúvisí s poškodením zdravia podľa druhého posudku. Súhlasila s názorom, že MUDr. Hanzel mohol vyhotoviť lekársky posudok aj v časti duševných porúch, jeho podkladom bola zdravotná dokumentácia poskytnutá zdravotníckym zariadením, v ktorom sa liečila a podklady poskytla psychiatrická klinika SSU a UNB denný psychický stacionár v Bratislave, v ktorom ako zdravotnícky pracovník pôsobí klinická psychologička MUDr. Bradáčová. K námietke týkajúcej sa hodnoty bodu uviedla, že jej zdravotný stav nebol ustálený v roku 2012, čo vyplýva aj z toho, že v roku 2012 boli hodnotené keloidné jazvy 5-30 cm² a následne vo väčšom rozsahu a nebol ustálený ani jej duševný stav, preto bol predmetom posúdenia v roku 2014.

4. Žalovaný k vyjadreniu žalobkyne zotrval na dôvodoch svojho odvolania. Poukázal na to, že žalobkyňa nezdôvodnila, prečo bola opätovne hodnotená položka keloidné jazvy, neboli mu predložené lekárskej správy preukazujúce vykonanie ďalších operačných zákrokov, ktoré by keloidné jazvy podľa položky 433b odôvodňovali, a preto považuje hodnotenie tejto položky za nepreukázané a rozhodnutie súdu za nepreskúmateľné. V položke 255 vážne duševné poruchy zotrval na závere, že psychológ nie je lekárom a posúdenie vykonáva lekár z príslušného oboru, u ktorého sa pacient naposledy liečil a nie lekár s inou špecializáciou, bez príslušnej odbornej spôsobilosti. Psychologickú správu nepredložil lekár, ako to vyplýva zo zákona, keďže Ľubica Bradáčová je psychológ. Poukázal na to, že súd prvej inštancie sa nevysporiadal s jeho námietkami v tomto smere.

5. Krajský súd v Nitre ako súd odvolací (34 CSP) po zistení, že odvolanie bolo podané stranou, v ktorej neprospech bolo rozhodnuté v zákonom stanovenej lehote na podanie odvolania (§ 39 CSP, § 362 ods. 1 CSP) a zistení, že spĺňa náležitosti § 363 CSP viazaný dôvodmi a rozsahom odvolania skutkovým stavom tak ako ho zistil súd prvej inštancie, prejednal odvolanie bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 585 ods. 1 CSP) a dospel k záveru, že odvolanie žalovaného v odvolaní napadnutej vyhovujúcej časti je dôvodné.

6. Podľa § 470 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“), ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti.

7. Podľa § 470 ods. 2 prvej vety CSP právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované.

8. Civilný sporový poriadok, ktorý bol prijatý zákonom č. 160/2015 Z.z., a ktorý nadobudol účinnosť dňa 01.07.2016, vychádza z princípu aplikácie procesných noriem v ňom obsiahnutých na všetky konania, teda aj na tie, ktoré boli začaté pred dňom jeho účinnosti.

9. Predmetom konania je žaloba, ktorou sa žalobkyňa domáha zaplatenia sumy 13.514,- eura s príslušenstvom titulom sťaženia spoločenského uplatnenia (ďalej SSU) za poškodenie zdravia pri dopravnej nehode dňa 10. 07. 2012, ktoré utrpela konaním poistenca žalovaného, Y. H., vodiča osobného motorového vozidla Škoda Fabia NR - 090EL, ktorý bol za skutok trestným rozkazom Okresného súdu Nitra č. k. 6T/150/2012-130 z 20. 12. 2012 uznaný vinným. Žalobkyňa si v tomto konaní uplatňuje náhradu SSU podľa lekárskeho posudku vypracovaného MUDr. Jozefom Hanzelom, primárom chirurgického oddelenia mestskej nemocnice profesora MUDr. Rudolfa Korca v Zlatých Moravciach dňa 28. 11. 2014. V posudku lekár ohodnotil keloidné jazvy od 30-50 cm (podľa položky 433b, prílohy číslo 1 časť 2-4 zákona č. 437/2004) počtom 120 bodov a vážne duševné poruchy vzniknuté pôsobením otrasných zážitkov počtom (položka 255) 700 bodov. Žalobkyňa sa domáha náhrady SSU v sume 13.513,60 eura, vychádzajúc z hodnoty bodu 16,48,- eur. Žalovaný so žalobou nesúhlasil, poukazujúc na to, že nebolo preukázané, že v posudku MUDr. Hanzela z 28. 11. 2014 boli hodnotené ako nové jazvy a nie jazvy, ktoré boli predmetom ohodnotenia v posudku MUDr. Bakoša a MUDr. Kompasovej z 21. 11. 2012, ktoré boli ohodnotené pod položkou 433a v rozsahu až 5 - 30 cm² povrchu tela. Namietal, že žalobkyňa neunesla dôkazné bremeno a nepreukázala, že ide o nové jazvy a rozhodnutie súdu v tomto smere vychádza z nedostatočne zisteného skutkového stavu. Ďalej namietal nesprávnosť konštatovania súdu, že MUDr. Mokry bol lekárom, ktorý naposledy ošetroval žalobkyňu a tiež oprávnenie MUDr. Hanzela, primára chirurgického oddelenia, hodnotiť vážne duševné poruchy v posudku na základe psychologického správy klinickej psychologičky PhDr. Ľubice Bradáčovej, ktorá je zdravotníckym pracovníkom, ale nie lekárom. Namietal tiež správnosť hodnoty bodového ohodnotenia. Súd prvej inštancie žalobe v časti istiny a príslušenstva vyhovel; zamietol žalobu v časti úroku z omeškania do 06. 03. 2015.

10. V danej veci bolo s ohľadom aj na námietky žalovaného podstatné posúdiť, či lekársky posudok z 28. 11. 2014 bol vypracovaný v súlade so zákonom č. 437/2004 Z.z., teda či ho vypracovala oprávnená osoba, či obsahuje všetky náležitosti a či v ňom boli hodnotené iné, t.j. nové poškodenia, t.j. iné, ako boli hodnotené v znaleckom posudku z 21. 11. 2012.

11. Podľa § 2 ods. 3 písm. d) zákona č. 437/2004 Z. z. o náhrade za bolesť a o náhrade za sťaženie spoločenského uplatnenia posudzujúci lekár je lekár, ktorý naposledy liečil poškodeného v súvislosti s poškodením na zdraví.

12. Podľa § 7 ods. 1 cit. zákona lekársky posudok spracúva posudzujúci lekár a vydáva zdravotnícke zariadenie, ktorého posudzujúci lekár vypracoval lekársky posudok. Ak je posudzujúcim lekárom lekár zariadenia Ústavnej zdravotnej starostlivosti, lekársky posudok posudzuje primár príslušného oddelenia alebo prednosta príslušnej kliniky zdravotníckeho zariadenia alebo jeho zástupca, ak rozsah následkov presahuje 200 bodov.

13. Podľa § 8 ods. 1 cit. zákona lekársky posudok obsahuje za a) meno, priezvisko, dátum narodenia, adresu trvalého bydliska alebo prechodného pobytu a povolanie poškodeného, b/ dátum vzniku poškodenia na zdraví, c/ miesto, kde vzniklo poškodenie na zdraví, d/ čísla položiek podľa ktorých sa hodnotila bolesť a sťaženie spoločenského uplatnenia, e/ určenie diagnózy, f/ hodnotenie v bodoch a zdôvodnenie, g/ celkový počet bodov. Z lekárskeho posudku musí byť zrejmé, na základe akých skutočností posudzujúci lekár dospel k celkovému počtu bodov (§ 8 ods. 2 cit. zákona).

14. Odvolací súd po prejednaní veci dospel k záveru, súd že skutkové závery súdu prvej inštancie nezodpovedajú obsahu spisu a právne závery sú v rozpore s vyššie citovanou právnou úpravou, rozsudok je nepreskúmateľný z dôvodu nedostatočne zisteného skutkového stavu a nesprávnych právnych záverov.

15. Z hľadiska právneho posúdenia veci je potrebné prisvedčiť odvolacím námietkam žalovaného v tom, že záver súdu, že MUDr. Mokry bol posledným ošetrojúcim lekárom žalobkyne je v rozpore s obsahom spisu. Zo spisu vyplýva, že MUDr. Mokry bol ošetrojúcim lekárom žalobkyne v roku 2012 (lekársky nález z 25. 07. 2012 na čl. 69, z 30. 07. 2012 na čl. 71, z 01. 08. 2012 na čl. 72 a nečitateľný dátum na čl. 73, 7. 9. 2012 na čl. 82), pričom bola ošetrovaná aj MUDr. Bakošom (18. 7. 2012 na čl. 65, 24.7.2012 na čl. 68, 27. 7. 2012 na čl. 70, 5. 8. 2012 na čl. 74, 10. 8. 2012 na čl. 75, 22.8. 2012, 5.9.2012, 3.10.2012, 26.11.2012, 21.12.2012). Prvýkrát bolo hodnotené poškodenie zdravia žalobkyne v lekárskom posudku MUDr. Bakoša a MUDr. Kompasovej z 21. 11. 2012. Aj po vyhotovení

tohto posudku žalobkyňa navštevovala MUDr. Bakoša, a to v období od 10. 01.2013 minimálne do 27.6.2014, ako vyplýva z jej zdravotnej dokumentácie (v spise na čl. 89 - 94). Nie je preto zrejme, na základe akých skutkových zistení súd prvej inštancie dospel k záveru, že posledným ošetrojúcim lekárom žalobkyne bol MUDr. Mokrý. Nakoľko tento fakt z vykonaného dokazovania nevyplýva, je záver súdu, že primár MUDr. Hanzel bol oprávnený vyhotoviť lekársky posudok predčasny a nepreskúmateľný z hľadiska jeho vecnej správnosti. Zistenie, ktorý lekár naposledy liečil žalobkyňu, t.j. kto je posudzujúcim lekárom v zmysle § 2 ods. 3 písm. d) cit. zákona, je právne významné z dôvodu, že lekársky posudok spracováva zdravotnícke zariadenie, ktorého posudzujúci lekár vypracoval lekársky posudok, prípadne ak bol posudzujúcim lekárom lekár zariadenia ústavnej zdravotnej starostlivosti, lekársky posudok posudzuje primár príslušného oddelenia alebo prednosta príslušnej kliniky zdravotníckeho zariadenia, alebo jeho zástupca. MUDr. Mokrý je lekárom chirurgickej ambulancie MM Doc s.r.o. Vráble, pričom posudok spracoval MUDr. Hanzel, primár Mestskej nemocnice Zlaté Moravce, preto nie je zrejme, či vôbec MUDr. Mokrý, pokiaľ by aj bol naposledy ošetrojúcim lekárom žalobkyne, bol zamestnancom nemocnice Zlaté Moravce, t.j. zdravotníckeho zariadenia, resp. ústavnej zdravotnej starostlivosti, ktorého primár spracoval lekársky posudok. Inými slovami, iba ak by bol MUDr. Mokrý lekárom, ktorý žalobkyňu naposledy liečil a bol by tiež lekárom zdravotníckeho zariadenia, ktorý posudok vydalo, alebo lekárom zariadenia ústavnej starostlivosti, mohol by MUDr. Hanzel, ako primár chirurgického oddelenia posúdiť lekársky posudok, ale len tých poškodení zdravia, ktoré sú jeho špecializáciou, ako je bližšie uvedené v bode 18.

16. Odvolací súd sa stotožňuje s odvolaním žalovaného aj v tom, že žalobkyňa zaťažuje dôkazné bremeno preukázať ňou tvrdené skutočnosti o poškodení zdravia, pričom nepreukázala, že keloidné jazvy v rozsahu od 30-50 cm², ohodnotené v posudku MUDr. Hanzela, sú nové jazvy, ktoré neboli hodnotené v znaleckom posudku MUDr. Bakoša z 31. 11. 2012. MUDr. Bakoš v posudku ohodnotil keloidné jazvy pod položkou 433a počtom 100 bodov, za ktoré žalovaný poskytol plnenie. Závery súdu prvej inštancie, že sa jedná o nové jazvy postrádajú vysvetlenie, na základe akých skutkových dôvodov dospel k uvedeným úvahám; iba poukaz na rozdielnu položku 433a/443b je nepostačujúci aj s ohľadom na skutočnosť, že lekársky posudok neobsahuje náležitosti posudku uvedené v § 8 ods. 1 zák. č. 437/2004 Z.z. Lekár v posudku uviedol iba bodové hodnotenie poškodenia zdravia bez toho, aby zdôvodnil výšku ním stanoveného bodového hodnotenia poškodenia zdravia. Z posudku preto nie je zrejme, aké veľké jazvy, v akom rozsahu lekár hodnotil a ako hodnotené jazvy vznikli. Absencia týchto skutočností ani odvolaciemu súdu neumožňuje posúdiť pravdivosť tvrdenia žalovanej, že v posudku boli hodnotené nové keloidné jazvy.

17. Zistenie, či v posudku boli ohodnotené nové - iné, alebo pôvodné - len vo väčšom rozsahu keloidné jazvy súvisí aj s výškou odškodnenia. V prípade, ak by išlo o pôvodné jazvy, zväčšené napr. v dôsledku operácií či iných zákrokov, bol by daný postup v zmysle § 10 ods. 7, 8 cit. zákona, podľa ktorého pri hodnotení následkov, ktorých vývoj sa pri pôvodnom hodnotení sťaženia spoločenského uplatnenia nepredpokladal, hodnotenie sa vykoná novým lekárskeým posudkom; v lekárskeým posudku sa z bodového hodnotenia, ktoré zodpovedá zdravotnému stavu poškodeného po zhoršení následkov, odpočíta bodové hodnotenie určené pôvodne vydaným lekárskeým posudkom.

18. Odvolací súd sa stotožňuje aj s odvolacími dôvodmi žalovaného v časti týkajúcej sa nesprávosti hodnotenia sťaženia spoločenského uplatnenia za vážne duševné poruchy vzniknuté pôsobením otrasných zážitkov. Zákon č. 437/2004 Z. z. v § 2 ods. 3 písm. d) jednoznačne určuje, že posudzujúci lekár je lekár, ktorý naposledy liečil poškodeného v súvislosti s poškodením na zdraví. Aj v § 7 ods. 1 výslovne vymedzuje, že posúdenie vykonáva lekár, u ktorého sa naposledy liečil, preto aj podľa názoru odvolacieho súdu lekárskeým posudok môže spracovať len posudzujúci lekár (§2 ods. 3 písm. d), alebo primár príslušného oddelenia, prednosta príslušnej kliniky alebo jeho zástupca, ak je posudzujúci lekár lekárom zariadenia ústavnej zdravotnej starostlivosti. Z gramatického výkladu textu § 7 ods. 1 a § 2 ods. 3 písm. d) cit. zák. vyplýva, že aj primár, alebo prednosta musia byť lekármi príslušnej kliniky, resp. oddelenia; preto záver súdu, že MUDr. Hanzel, ako primár chirurgického oddelenia, bol oprávnený hodnotiť aj duševné poruchy žalobkyne neobstojí. Liečba duševných ochorení je realizovaná na psychiatrickom oddelení, preto ani poukazovanie na psychologickú správu klinickej psychologičky PhDr. Ľubice Bradáčovej nie je dôvodné. Je možné súhlasiť aj s tým, že podkladom pre posudok musí byť v každom prípade dokumentácia vypracovaná lekárom, nie zdravotníckym pracovníkom, čo v danej veci nebolo právne podstatné, keďže odvolací súd má za to, že primár chirurgického oddelenia nie je oprávnený spracovať posudok v lekárskeým odbore, v ktorom nepracuje, t.j. pre ktorý je bez

príslušnej odbornej spôsobilosti. Odvolací súd dodáva, že súd je ten, kto vykladá a aplikuje právo, preto argumentácia súdu s poukazom na telefonický dopyt na MZ SR je neprípustná a argumentačne a právne neutržateľná.

19. Ďalším nedostatkom preskúvaného rozsudku je absencia zdôvodnenia priznanej náhrady za SSU v súvislosti so zistením a konštatovaním, v čom je žalobkyňa obmedzená v živote alebo v spoločnosti, ktorá náležitosť je v zmysle § 4 ods. 1 Zákona č. 437/2004 Z. z. základnou podmienkou pre priznanie náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia, pretože náhrada musí byť primeraná povahe následkov a ich predpokladanému vývoju a to v rozsahu, v akom sú obmedzené možnosti poškodeného uplatniť sa v živote a v spoločnosti. Náhrada za bolesť a za sťaženie spoločenského uplatnenia stanovená na základe počtu bodov v lekárskom posudku predstavuje jednorázové odškodnenie za bolesti spôsobené poškodením zdravia, jeho liečením alebo odstraňovaním jeho následkov za nepriaznivé dôsledky pre životné úkony poškodeného pre uspokojenie jeho osobných a spoločenských potrieb alebo pre plnenie jeho spoločenských úloh. Výška konkrétneho odškodnenia závisí jednak od ohodnotenia poškodenia zdravia v lekárskom posudku a jednak od toho, či a v akom rozsahu a s akými prejavmi došlo k zmene stavu pred vznikom škody a po ňom. Správne určenie výšky odškodnenia za sťaženie spoločenského uplatnenia preto vyžaduje najskôr zistiť, aké mal poškodený predpoklady pre svoje uplatnenie v živote a v spoločnosti pred vznikom škody a aké predpoklady má po vzniku škodovej udalosti. Z porovnania týchto predpokladov možno potom vyvodiť záver či a do akej miery boli touto udalosťou zrušené alebo stratené možnosti uplatnenia sa v živote a v spoločnosti. Odškodnenie za sťaženie spoločenského uplatnenia má vo svojej podstate predstavovať náhradu za preukázateľne nepriaznivé dôsledky pre život a životné úkony poškodeného pre uspokojovanie jeho životných a spoločenských potrieb alebo pre plnenie jeho spoločenských úloh. Sťaženie spoločenského uplatnenia je preto potrebné rozumieť jednak vylúčenie či obmedzenie účasti poškodeného na plnom osobnom a rodinnom, spoločenskom, politickom a kultúrnom a športovom živote. Jednak sťaženie, či dokonca priamo znemožnenie výkonu či voľby povolania, životného partnera, seba vzdelávania a ďalšie (rozsudok NS SR sp. zn. 3Cdo/92/2008 z 30. júla 2008). Teda pri určovaní náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia je potrebné vziať do úvahy i obmedzenia spôsobené predchádzajúcimi zmenami zdravotného stavu. Náhrada za sťaženie sa môže poskytnúť iba za následky, ktoré vznikli v dôsledku posudzovaného poškodenia na zdraví, prípadne viedli k podstatnému zhoršeniu predchádzajúcich zmien zdravotného stavu. Ak už bola poskytnutá poškodenému náhrada za sťaženie spoločenského uplatnenia a v dôsledku zhoršenia svojho zdravotného stavu si uplatňuje ďalšiu náhradu ako bolo uvedené vyššie, výška náhrady sa stanoví tak, že zo sumy náhrady, ktorá by zodpovedala jeho terajšiemu stavu sa mu odpočíta suma už pôvodne priznaná. Sťaženie spoločenského uplatnenia sa odškodní, ak poškodenie na zdraví má preukázateľne nepriaznivé dôsledky pre bežné životné úkony poškodeného pre uspokojovanie jeho životných a spoločenských potrieb alebo pre plnenie spoločenských úloh. Pri náhrade je potrebné sa riadiť zásadou primeranosti povahe následkov a ich predpokladanému vývoju ako i kvantitatívnou stránkou, ktorá vyjadruje, v akom rozsahu sú obmedzené možnosti poškodeného uplatniť sa v spoločenskom živote. Súd prvej inštancie v danej veci nepostupoval v súlade s vyššie uvedeným výkladom a žalobkyni priznal náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia bez toho, aby sa splnením uvedených predpokladov pre priznanie náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia vôbec zaoberal.

20. Žalovaný ďalej namietal správnosť výšky náhrady za bodové ohodnotenie. Podľa právnej úpravy § 5 ods. 2 zákona č. 437/2004 Z. z. výška náhrady za bolesť a za sťaženie spoločenského uplatnenia sa určuje sumou 2 % z priemernej mesačnej mzdy zamestnanca v hospodárstve SR zistenej štatistickým úradom SR za predchádzajúci kalendárny rok, v ktorom vznikol nárok na náhradu podľa ods. 1. S ohľadom na to, že v posudzovanej veci doposiaľ nie je zrejmé, či keloidné jazvy ohodnotené v lekárskom posudku sú nové jazvy alebo jazvy už ohodnotené a odškodnené lekárske posudkom z 21. 11. 2012 a z posudku z 28. 11. 2014 nie je zrejmé, kedy mali duševné poruchy v posudku ohodnotené vzniknúť, odvolací súd nemôže vysloviť záväzne právny názor v otázke výšky náhrady. Inými slovami nie je zrejmé, či ide o nové ochorenie, teda poškodenie zdravia alebo ide o zhoršenie zdravotného stavu, na ktorý už bola poskytnutá náhrada za sťaženie spoločenského uplatnenia. V tejto súvislosti odvolací súd poukazuje na rozhodnutie NS SR sp. zn. 6Cdo/146/2011 z 03. 10. 2011, ktoré sa zaoberá otázkou ustálenia zdravotného stavu poškodeného a právnou úpravou výšky náhrady a tiež sp. zn. 4Mcd/19/2011 z 25. 10. 2012.

21. Nakoľko sa súd prvej inštancie v preskúvanom rozsudku dôsledne a správne nevysporiadal s námietkami a obranou žalovaného, pričom jeho závery nemajú oporu ani vo vykonanom dokazovaní, musel odvolací súd z dôvodu jeho nepreskúmateľnosti s dôsledkom porušenia práva strany sporu na spravodlivý súdny proces, ktoré je jedným zo základných ľudských práv podľa § 389 ods. 1 písm. b/ CSP zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie. Prvoradou povinnosťou súdu je totiž zabezpečiť svojou činnosťou výkon spravodlivosti tak, aby nedošlo k jej odopretiu. Súdny proces musí byť jednou zo záruk zákonnosti v rámci ktorej musí byť zabezpečená právna istota pri aplikácii práva súdom a to v rozsahu zabezpečujúcim naplnenie spravodlivej ochrany subjektívnych práv účastníkov konania v zmysle článku 46 Ústavy Slovenskej republiky, resp. čl. 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Z odôvodnenia súdneho rozhodnutia musí vyplývať vzťah medzi skutkovými zisteniami a úvahami pri hodnotení dôkazov a právnymi závermi. Stav kedy rozhodnutie neobsahuje náležitosti uvedené v ustanovení § 157 ods. 2 OSP vedie v konečnom dôsledku k tomu, že sa stáva nepreskúmateľným a vtedy odvolací súd ho musí zrušiť, pretože by inak zaťažil konanie vadou, ktorá môže mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci.

22. V ďalšom konaní súd prvej inštancie viazaný vyššie uvedeným právnym názorom odvolacieho súdu podľa návrhov strán sporu doplní dokazovanie v naznačenom smere, vec opätovne prejedná, vysporiada sa s odvolacím súdom vytknutými nedostatkami a odvolacími dôvodmi žalovaného a nové rozhodnutie zdôvodní tak, aby zodpovedalo ustanoveniu § 220 CSP. Súčasne rozhodne o trovách konania vrátane trov odvolacieho konania.

Toto rozhodnutie bolo prijaté odvolacím senátom pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote 2 mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a aj iné podanie dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa má popri všetkých náležitostiach podania uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).